

# SLOVENSKI NAROD

Izhaja vsak dan popoldne, izvenredne nedelje in praznike — Inzerati do 80 peti vrst & Din 2, do 100 vrst & Din 2.50, od 100 do 300 vrst & Din 3, večji inzerati peti vrsta Din 4.—, Popust po dogovoru, inzeratni davek posebej — Slovenski Narod velja mesečno v Jugoslaviji Din 12.—, za inozemstvo Din 25.—, Rokopis se ne vračajo.

UREDNIŠTVO IN UPRAVNIŠTVO  
LJUBLJANA, Knafljeva ulica št. 5  
Telefon: 31-22, 31-23, 31-24, 31-25 in 31-26

Podružnice: MARIBOR, Strossmayerjeva 3b — NOVO MESTO, Ljubljanska c. telefon št. 26 — CELJE, celjsko uredništvo: Strossmayerjeva ulica 1. telefon št. 65; podružnica uprave: Kocenova ul. 2, telefon št. 190 — JESENICE: Ob kolodvoru 101.  
Poštna hranilnica v Ljubljani št. 10.351

## Bruselska konferenca v zagati:

## Japonska odklanja vsako posredovanje

Tudi na ponovno povabilo ne bo poslala svojih zastopnikov na bruselsko konferenco, ako velesile ne sprejmejo japonskih zahtev in dajo potrebna zagotovila

BRUSELJ, 5. novembra r. Na snočni seji seji delegatov bruselske konference so sklenili imenovati pododbor, v katerem bodo zastopniki treh najvažnejših držav in ki bo imel nalogo, da se enkrat povabi Nemčijo in Japonsko na to konferenco. Delbos, Eden in Norman Davis so imeli daljši razgovor o obliki tega povabila. Ni se odločeno, ali se bo izročila kolektivna demarša v Tokio ali pa bo poverjeno državi, ki je z Japonsko v dobrih odnosih, da izroči to povabilo Japonski. Menijo, da bodo najbrže belgijskemu zunanemu ministru Spaaku poverili izročitev vabila. Na Japonskem poslanstvu v Bruslju izjavljajo, da so pozicije obeh strank v

vzhodno-azijskem konfliktu že preveč jasne, da bi se moglo kolo razvoja zopet okreniti nazaj. Zaradi tega se zdi, da računajo z odklonitvijo novega povabila od strani Japonske. Norman Davis je predlagal, naj se tudi Nemčija še enkrat povabi na bruselsko konferenco. Plenarne seje konference so bile odgojene za nedoločen čas. Eden in Delbos sta snoči zapustila Bruselj.

TOKIO, 5. novembra. Čeprav se v uradnih krogih ne morejo dobiti nobeni komentarji o namenu, ki ga pripisujejo bruselski konferenci, da pošlje Japonski novo vabilo, izjavljajo v političnih krogih, da bo Japonska tudi vsako novo vabilo odbila, tudi če bi bilo naslovljeno

neposredno nanjo. V teh krogih izjavljajo, da ni po japonski notni Belgiji z dne 27. oktobra in po izjavi japonske vlade o tej stvari nastopila nobena sprememba v zadržanju Japonske.

BRUSELJ, 5. novembra. z. Na snočni seji ožjega odbora bruselske konference je bilo sklenjeno, naj belgijski zunanji minister Spaak sestavi besedilo note, ki bo poslana japonski vladi. To besedilo bo jutri odobreno na širši seji, nakar bo takoj odposlano japonski vladi, konferenca pa bo do nadaljnjega odgojena.

TOKIO, 5. novembra. z. Novo povabilo bruselske konference smatrajo v japonskih političnih krogih za docela

nepotrebno. Japonska bi sodelovala na konferenci le tedaj, če velesile sprejmejo njene zahteve in ji dajo potrebna zagotovila. Japonski listi so zaenkrat zelo rezervirani in poročajo le na kratko o poteku bruselske konference. Pač pa vedno bolj narašča nerazpoloženje proti Angliji. Angleške trditve so že začele odpuščati svoje nameščence in so po večini sklenili likvidirati, ker jih Japonci popolnoma bojkotirajo. Tudi vsi Angleži, ki so bili nastavljeni na raznih japonskih šolah in univerzah, so bili odpušteni iz službe. Na zborovanjih sprejemajo resolucije, v katerih zahtevajo prekinitev diplomatskih odnosov z Anglijo.

## Politični obzornik

### Kako se godi Nemcem na češkoslovaškem?

V zadnjem času so rajhovski listi obnovili svojo kampanjo proti češkoslovaški, očitajo ji pred vsem, da kulturno zatira sudeške Nemce. Za te svoje očitke ne navajajo nobenih dokazov, ker jih seveda nimajo. Pač pa imajo češkoslovaki v suhih dejstvih nepopitne dokaze, da so vse trditve rajhovskih listov o kulturnem zatiranju nemške manjšine na češkoslovaškem docela iz trte izve. V tem pogledu ima polslobošno glasilo češkoslovaške vlade »Prager Presse« prav zanimive podatke. Glasilo teh podatkov imajo Nemci na češkoslovaškem 1 univerzo, 2 tehniški, 198 strokovnih, 447 meščanskih in 3298 osnovnih šol. Kakor je iz navedenih podatkov razvidno, uživajo Nemci na češkoslovaškem kakor vobče, tako tudi na kulturnem polju popolno ravnopravnost. Da je to dejstvo, ki se ne da nobiti, je tudi statistično dokazano. V češkoslovaški republiki namreč po uradni statistiki odpade na 815 češkoslovakov in na 127 češkoslovaških otrok 1 šola, na 862 Nemcev in 115 nemških otrok 1 šola. Torej popolna ravnopravnost! Zato lahko »Prager Presse« upravičeno ugotavlja, da niso Nemci na češkoslovaškem glede šolstva prav nič na slabšem, kakor njih rojaki na Pruskem ali v Avstriji. Pri tem se človeku nehoti vsiljuje vprašanje, kako pa se godi slovaškim manjšinam, ki imajo nesrečo, da morajo živeti pod nemškim jarmom? Koliko šol pa imajo Lužički Srbi v raihu in koliko koroski Slovenci pod Avstrijo? To je druga plat medalje.

### Politična metoda falzificiranja

Povodom odkritja spomenika Evgenia Kuščicu v Zagrebu je napisal Niko Bartulović v »Javnosti« uvodnik, ki mu je dal naslov »Falzifikovanje živih in mrtvih«. Članek tako slajno označuje, a obenem tudi šiba metode gotovih krogov, da bi ga najraje ponatisnili v celoti, ako bi bilo to samo od nas odvisno. Tako pa se moramo zadovoljiti z malim odlomkom. Bartulović izjavi med drugim: »Pri Hrvatih je hvatovanje na vrhuncu. Gotovi falzificirano razpoloženje in nazadnjaški elementi, ki so se pristili hrv. narodnemu pokretu, vnašajo v ta pokret vedno več metod in psihološke falzifikatove. V jeku borbe bi bilo psihološko razumljivo, ako bi se ta borba proglašala za stodoletno pravico, resnično in etično, toda nazadnjaški elementi gredo še dalje in dvigajo hrvatsvo na višino etičnega načela, po katerem je vse, kar se imenuje Hrvat, pošteno, vse, kar mislijo Hrvati, pravilno in prav, vse, kar store Hrvati, nezmisljivo itd., zlasti poteni, ako so ti Hrvati klerikali. Hrvati, ki ne pripadajo njim in naj so bili še pred kratkim za hrvatsko najbolj zaslužni, se tretirajo kot odpadniki, dočim se obratno hvalijo oni, ki so nemara še večer služili tujcu ali so se šele po vojni pristili pokretu. Ako bi bili še živi Strossmayer, Rački, Botić itd., bi tudi ne ožaleli za odpadnike, ali ker so mrtvi, jih slavi samo v toliko, v kolikor jih morejo falzificirati... Pri mrtvih je to falzificiranje najlažje in zato tudi najčešče in k. nazadnjaški so se s pravo mardersko strastjo vrgli na to. A to je tudi popolnoma naravno, ako vemo, da med hrvatskimi velikimi možmi ni bilo niti enega, ki bi bil nazadnjaškega mišljenja. Ako bi torej te velike moze stivali take, kakršni so v resnici, bi se vsaka hrvatska kulturna proslava zaključila kot nad vse svobodoumna, a čisto tudi kot popolnoma protinazadnjaška manifestacija...«

### Trojni pakt proti komunizmu

LONDON, 5. novembra. o. Današnji listi v senzacionalni obliki poročajo o ponovnem prihodu Ribbentropa v Rim. Kjer bo bržkone danes skupno s Ciano in japonskim poslanikom podpisal nemško-italijansko-japonsko pogodbo proti komunizmu. Pogodba bo takoj stopila v veljavo. Sklenjena bo za dobo 5 let.

### Euwe zopet zmagal

AMSTERDAM, 5. nov. 1. Snoči se je nadaljevala 13. partija med Euwejem in Aljechinom, ki je bila predsednjenim prekinjena v boljšem položaju za Euweja. V nadaljevanju se je razvila ogorčena borba, v kateri je Aljechin skušal svoj položaj popraviti, kar se mu pa spričo odlične Euwejeve igre ni posrečilo. Slednji je svojo prednost zmerom bolj uveljavljal in je imel po 78. potezi že tolikšno prednost, da je bil izid v njegovo korist izven dvoma. Aljehin se je zato udal. Stanje dvoboja je zdaj 7 in pol : 5 in pol za Aljechina.

### Borzna poročila.

Carib. 5. novembra. Beograd 10, Pariz 14.6175, London 21.545, New York 432.125, Bruselj 73.365, Milan 23.7, Amsterdam 250, Borna 174, Dama 80.50—81.00, Praga 15.25, Varšava 81.25, Lublanka 2.25.

## Trener Kuisma zopet med nami

Planiška afeta likvidirana — Naša udeležba na letošnjih mednarodnih prireditvah

Ljubljana 5. novembra. V sredo se je pripeljal iz Zagreba v Ljubljano finski trener JZSS g. Eino Arvick Kuisma, ki je bil čez poletje trener zagrebških lahkoletov. Kuisma je naš stari znanec, saj je lansko zimo vodil trening naših fantov za klasično kombinacijo, zlasti pa za daljše proge. Uspeh naših, doseženi na raznih mednarodnih prireditvah, zlasti v vztrajnostnem teku, so bili sadovi njegovega sistematičnega in temeljitega treninga in priznati je treba JZSS, da je imel pri izboru trenerja z njim srečno roko.



Kuisma je angažiran do 15. februarja 1938. Zdej pa nekaj časa vodi kondicijski trening in gimnastične tečaje v Ljubljani, pozneje pa na Jesenicah, a glavni namen JZSS je uresničiti načrt, ki ga je predložil že ministrstvu za telesno vzgojo, da bi nam namreč finski trener v posebnem tečaju vzgojil domače smučarske trenerje. Ministrstvo je v načrtu na ta načrt že pristalo in odobrilo kredite, vendar JZSS še

ni prejel nobene denarne podpore, čeprav ima odobrenih — tudi od Narodne skupščine — 100.000 din in čeprav je v hudi denarni zadregi. Nevarnost je, da bo ostal g. Kuisma, tako kakor v Zagrebu, kjer so mu ostali dolžni plačo za 3 mesece, tudi pri nas brez denarja. Kako bo potem tuja sodila o nas, si lahko mislimo. Na zadnji glavni skupščini JZSS je bil sprejet predlog, naj se zadeva planiške skakalnice, ki je tudi doma dvignila mnogo prahu, uredi, in naj se sprti klubi pomirijo ter sporazumejo. Določeno je bilo, da se odbor in kakor smo zvedeli, je bil te dni na posredovanje dr. Berčeta med delegati SK Ilirije, inž. Stankom Bloudkom in Josipom Gorcem na en strani ter delegati Smučarskega kluba Ljubljane gr. Ant. Gnidovcem ter Zupanom dosežen popoln sporazum. Takozvana »planiška afeta« je s tem likvidirana, kar bo imelo ugodne posledice ne samo za oba naša vodilna smučarska kluba, temveč za ves naš smučarski sport in prav gotovo bomo zdaj lahko planico tudi v tujini lažje zagovarjali, ko si doma ne bomo več metali polen pod noge.

JZSS je na eni svojih zadnjih sej že razpravljal o naši udeležbi na letošnjih mednarodnih zimskih prireditvah. Njegova sredstva so precej skromna in če ministrstvo ne bo dalo obilnih kreditov, bodo naši tekmovalci težko prestolili državne meje. Letošnjih prireditev FITSe v Latvijo in na Finskem se naši ne bodo udeležili, ker ni sredstev. Kot edini tekmovalci pojde na Finsko Jeseničan Smolej, katerega krasni uspeh na lanskim prireditvi FITSe v Chamoni. Kjer je v smučarskem maratonu na 50 km zasedel 6. mesto pred mnogimi znamenitimi severnjaki, je vzbudil med Skandinavci tako pozornost, da so ga Finci povabili brezplačno na tekmovalstvo. Jugoslavija pa se bo najbrže udeležila zimskih iger v Garmisch-Partenkirchenu, a Novšak kot naš najboljši skakač pojde na tekme v Holmenkolu. Seveda o tem še ni padla končna beseda in bo o naši udeležbi za vsako prireditev posebej še enkrat odločil JZSS.

## Franco nudi Angliji sklenitev pakta o trajnem prijateljstvu

Če Anglija prizna njegov režim, bodo v Španiji zavladali monarhisti, ne pa fašisti

LONDON, 5. nov. r. »United Press« poroča, da je vojvoda Alba, ki velja za poloficielnega zastopnika generala Franca v Londonu, izjavil angleški vladi, da bodo prišli v Španijo na krmilo monarhistični, a ne fašistični elementi, ako Anglija de facto prizna generala Franca. Monarhistična vlada bi bila brezpogojno v prijateljskih odnosih z Anglijo, česar od fašističnega režima v Španiji ne

more pričakovati. Domnevajo, da je baš zaradi tega zagotovila mogel Eden v spodnji zbornici izjaviti, da zmaga generala Franca še ne pomeni, da bi bila Španija neprijateljsko razpoložena napram Angliji. V zvezi s tem je neki član angleške delegacije v Bruslju izjavil novinarjem, da je general Franco kot bodoči šef Španije ponudil Angliji sklenitev pakta o trajnem prijateljstvu.

## Prvi uspeh londonskega odbora

Soglasno je bil sprejet angleški predlog glede umika prostovoljcev in nadaljevanje mednarodne kontrole

LONDON, 5. novembra. r. Po dolgotrajnih pogajanjih in posvetovanjih ter ponovno prekinjenih sejah glavnega pododborja je prišlo včeraj končno do plenarne seje odbora za nevmešavanje, na kateri je bil soglasno sprejet nekoliko spremenjen angleški predlog o uspešnejši organizaciji politike nevmešavanja v španske notranje zadeve. Edino sovjetski zastopnik Majski se je vzdržal glasovanja, je pa v obširnem govoru obrazložil stališče Rusije, ki se ni

kakor ne strinja s tem, da se onim, ki so se uprli proti zakoniti vladi, priznajo pravice vojskujoče se stranke. Soglasno so bila sprejeta priporočila, ki pooblašajo pred sednika odbora Plymoutha, da takoj stopi v stike z obema španskima taboroma, jima sporoči sklepe odbora in prosi, da zavzame svoje stališče.

Sejo je otvoril predsednik Plymouth z daljšim poročilom, v katerem je orisal delo odbora od zadnje plenarne seje meseca

julija dalje. V debati je italijanski poslanik Grandi naglasil, da ni mogoče doseči nikakih uspehov v izvajanju angleškega načrta, dokler ni do kraja pojasnjeno, kako stališče namerava zavzeti Rusija v pogledu priznanja pravic vojskujoče se stranke generalu Francu. Če Rusija vztraja pri svojem stališču, potem bo moral iskati kak drug rešitev. Nemški zastopnik dr. Wörmann je naglasil, da je Nemčija pripravljena sprejeti predlagane metode, smatra pa vseeno, da bi bilo pravilnejše, če bi se poprej rešila vsa vprašanja, ki so s tem v zvezi, zlasti pa do kraja razčistilo vprašanje priznanja pravic vojskujoče se stranke generalu Francu. Zato stavlja naslednja vprašanja:

1. Ali je neka država upravičena sodelovati v razpravi o vprašanih, pri katerih reševanju ne namerava sodelovati?
2. Kaj pomeni to, da Rusija odklanja vsako odgovornost za celokupno politiko nevmešavanja? Če taka izjava še nima juridičnega pomena, ima pa vsaj gotov politični pomen.
3. Kaj pomeni ruska izjava, da noče več plačevati prispevkov za izvajanje mednarodne kontrole?
4. Kaj namerava storiti odbor, da razčisti stališče Rusije do vprašanja kontrole?

Francoški poslanik Corbin je v svojem govoru opozarjal na povezanost kontrole

## Zanimiva jezikovna borba

V Podkarpatski Rusiji, ki pripada, kakor je znano, češkoslovaški republiki, živi mala vejica velikega ruskega naroda. Dežlica je do prevrata spadala pod Madžarsko. Glavno mesto pokrajine je Užgorod, ki so ga Madžari preje imenovali Ungvar. Rusko prebivalstvo je bilo prvotno pravoslavne vere. Pod cesarico Marijo Terezijo je bilo nasilno pokatoličanjeno, približno tako, kakor naši Zumberčani. Kasneje se je velik del teh podkarpatskih Rusov zopet vrnilo v vero svojih očetov. Ko je nastal pod nemškimi in avstrijskim vplivom maloruski ali ukrajinski separatizem, so Madžari, ki so vse storili, da obdrže ubogi ruski narod v civilizaciji in v svoji odvisnosti, takoj poskrbeli, da se je ta separatizem vgnezdil tudi v Podkarpatju. Grško-katoliški duhovniki so bili njegovi najvnetejši propagatorji, ker so jim to ukazovali njihovi madžarski škofje. Po osvoboditvi se je sicer mnogo unijator, ki so se zavedali, da so bili njihovi pradedje nasilno pokatoličnjeni, vrnilo v pravoslavlje, vendar so ostali grško-katoliški ali unijati še vedno v večini. Ti so se priznavali za Ukrajince, dočim so se pravoslavni s ponosom prištevali med člane velikega ruskega naroda. Ukrajinci so bili močnejši in so izpostavljali, da se je ukrajinski jezik uvedel v vse šole v Podkarpatski Rusiji. To je izzvalo ogorčen odpor med pravoslavnim prebivalstvom, ki je zahtevalo, da se uvede v šole velikoruski jezik. Nastala je ljuta borba med obema strujama. Po dolgotrajnem, težkem boju se je končno ruski struji posrečilo izvojevati popolno ravnopravnost velikorusini v šoli in uradu v Podkarpatski Rusiji. Ukrajinci se zavedajo, da Rusom ne bodo kos v borbi z enakim ogorčjem, zato so sklenili v nedeljo pod okriljem svojega kulturnega društva »Prosvita« protestni šod proti naredbi šolske uprave, da se prizna velikoruskemu jeziku popolna ravnopravnost v šoli. Na ta protestni šod so povabili zastopnike vseh občin v Podkarpatski Rusiji. No, ta manifestacija za ukrajinci ni se ni posrečila. Shoda se je sicer udeležilo okrog 7000 ljudi, ali ti so bili večinoma iz Užgoroda in njegove okolice, dočim je bilo, kakor poročajo češki listi, na shodo izmed 510 podkarpatskih občin zastopanih jedva 192 iz tega se da sklepati, da je pretežna večina podkarpatskega prebivalstva s svojimi simpatijami odločno na strani velikoruske in ne ukrajinske struje. Sicer je pa domnana stvar, da bi bila ukrajinska že zdavnaj izgubila tla v Podkar-

patski Rusiji, ako bi je ne podpirala vlada in — Vatikan!

## Kako »Obzor« zagovarja odpadništvo...

»Obzor«, zlasti pa njegovemu političnemu šefu dr. Milivoju Dežmanu so razni listi že neštetočrat očitali, da sta se izneverila svojemu prvotnemu političnemu prepričanju, ki je bilo v skladu z jugoslovnsko ideologijo, in postala separatista, odnosno hrvatska ekskluzivista. Na te očitke »Obzore« doslej ni reagiral, včeraj pa je objavil dolg članek, v katerem razpravlja o apostaziji ali odpadništvu in izjavi:

»Pri nas se je udomaćila taktika, da se mnogim javnim delavcem ostro zamerja, da nekdaj, ponajveč pred vojno, ali ne redko še pred par leti zastopali drugačno stališče o aktualnih narodnih in političnih vprašanjih, kakor to delajo danes. Mesto da bi preiskali, če je današnje stališče teh naših javnih delavcev pravilno, je-li v skladu z razvojem dogodkov in z osnovnimi interesi našega naroda, dvigajo proti njim kramp in motiko radi tako zvanega odpadništva... Te obtožbe proti hrvatskim javnim delavcem so v bistvu neutemeljene. Politična evolucija je popolnoma naravni pojav tudi v normalnih časih. Povojne razmere pa so drugačne, kakor predvojenske, tako na političnem, kakor na socialnem in gospodarskem polju javnega delovanja. Življenje teče neprestano naprej in menja razmere sil in daje ne samo drugo obliko stvarjem, marveč prinaša na dnevni red nova vprašanja, ki izpodrivajo stara, ki so nekdaj zdeli in so redno tudi bila najvažnejša. Ze to dejstvo vsiljuje evolucijo ne samo pojedincem, marveč tudi celokupnemu političnemu dogajanju... Ta evolucija praktično ni nikomur prizanesla v javnem življenju. Bile so in so naravno še difference v evoluciji posameznih naših javnih delavcev. Toda vzroki so pri vseh v glavnem isti... So tudi izjeme, ki pa ne morejo spremeniti dejstva, da je velika večina naših javnih delavcev evoluirala po prirodnem procesu povojenske evolucije, ki je spravila na dnevni red nova življenjska vprašanja... Tako je bilo od nekdaj in tako je tudi danes... Glavni cilj naših predvojenskih narodnih delavcev je bil izpolnitev naših narodnih zahtev, a sredstva, s katerimi so oni hoteli oživitviti ta cilj, so bila podrejena cilju, ne pa cilj sredstvom.«

ČUVAJMO JUGOSLAVIJO!





## Spremembe posesti v oktobru

Kupčije z nepremičninami so bile v oktobru zelo živahne

Ljubljana, 5. novembra. Kakor smo že poročali, so bile kupčije z nepremičninami v oktobru zelo živahne. V drugi polovici meseca je vključil zemljiško knjžni urad nekaj posestnih sprememb za prav visoke zneske. Največji je bil kupni znesek 900.000 din, katerega je dala uprava dravske banovine kot kupnica veleposestnika Herberta in Valterja Woschnagru. V Šoštanj. Dravski banovini, zastopani po banu dr. Marku Natlačenu, sta ta dva prodala od vlozno številke 72 v katastralni občini Gradiško predmestje, parcelo št. 116 in parcelo št. 218 z vilo na Erjavčevi cesti št. 12 za 900.000 din.

Posestnik Perko Františka in sin Jožef v Spodnji Šiški, Jernejeva cesta 7, sta prodala del svoje zemljiške parcele v kat. občini Spodnja Šiška trgovcu Saši Kovachu. Tyrševa cesta 7, za 65.000 din. Posestniki in trgovci Tonček Bajt sta za prodala parcelo istotam za 35.000 din.

Posestnik inž. Strukelj Rado, Grablovičeva cesta 9, je odstopil ljubljanski mestni občini od svoje zemljiške parcele v kat. občini Sv. Petra predmestje parcelo v izmeri 2310 kv. m. Svet bo mestna občina potrebovala za regulacijo cest v tem delu mesta.

Slovenska provinca op. frančiškanov v Ljubljani je odstopila ljubljanski mestni občini za javna pota določene dele od svoje-

ga zemljišča v kat. občini Šiška, in sicer pet kosov od posameznih parcel v skupni izmeri 459 kv. m.

Posestnica Japelj Františka iz Bresta št. 54 je prodala posestniku Japlju Mihi iz Bresta št. 5 svojo nepremičnino v kat. občini Tomišelji za 20.000 din.

G. Rajko Turk je prodal lesnemu trgovcu Modicu Martinu v Maleni št. 1 svoje zemljišče v kat. občini Šmarje za 8000 din.

Ga Lovšip Helena Lujiza, trgovčeva so-proga, Ažletova ul. 1, je prodala soprog finančnega uradnika in poštni uradnici v p. Karolini Golob od svojega zemljišča v kat. občini Sv. Petra predmestje parcelo v izmeri 321 kv. m za 13.482 din (kv. m po 42 din).

Trgovci in posestnik Snaj Josip, Cesta 29 oktobra št. 9, je prodal tovarnarju Franu Mediču, Resljeva cesta 1, dve parceli v kat. občini Vič v izmeri 36.404 kv. m za 82.500 din.

Posestnica v Zg. Šiški št. 15 Antonija Kregar je prodala posestniku Ivanu Kranjcu, Dravlje št. 180, parcelo v kat. občini Zg. Šiška v izmeri 618 kv. m za 15.000 din.

Ga Vida Novak, posestnica, Erjavčeva cesta št. 3, je prodala zagajaru in posestniku Andreju Zaplotniku iz Zadobrova parcelo v izmeri 302 kv. m v kat. občini Zadobrova za 4070 din.

## Akcija za poglobitev na dobri poti

Določena je že komisija z inž. Kavčičem na čelu, ki bo načrt proučila

Ljubljana, 5. novembra. Akcijski odbor za poglobitev ljubljanskega kolodvorja je imel sicer svojo 10. sejo, na kateri so poročevalci mogli ugotoviti, da akcija ni bila brez uspeha in da je poglobitveni projekt na najboljši poti do uresničenja. Zapisnik prejšnje seje, katerega je prečital tajnik dr. Brilej, je bil odobren. Predavalna propagandna akcija je v teku. Dne 17. t. m. bo na Ljudski univerzi predaval o poglobitvenem načrtu v zvezi z urbanističnimi problemi Ljubljane arh. inž. Tomažič. Odbor si bo nabavil nove diapozitive in izpopolnil sedanjo zbirko, ki je že zelo številna in dragocena. Predavatelji bodo v bodoče v svojih predavanjih za vsakogar razumljivo obrazložili tehnične pojme, kakor so »čelnic kolodvor itd. Za predavanje je odbor pridobil tudi odličnega strokovnjaka inž. Mačkova, ki bo obdelal poglobitveni načrt v zvezi z ljubljanskim cestnim problemom.

Tajnik je prečital uradno poročilo župana dr. Adlešiča o poteku in uspehu deputacije v Beogradu, ki je intervenirala na pristojnih mestih glede poglobitvenega načrta. Poročilo je pojasnjeval predsednik odbora dr. Stele. Iz Ljubljane je deputacija odšla s majhnim upanjem na uspeh. Tako po prvem obisku pri pomočniku ministra za promet inž. Schnellerju pa je deputacija dobila vtis, da je g. pomočnik naklonjen akciji. Minister za promet dr. Spaho je izjavil, da je potrebna posebna komisija vseh prizadetih krogov, ki bo vprašala ljubljanske železnice temeljito preštudirala. Ko se je kmalu po intervenciji mudil inž. Schneller v Ljubljani, je res spravljal ljubljansko železniško vprašanje v krogu šefov ljubljanske železniške direkcije z mrtve točke. Določena je že komisija železniške direkcije z inž. Kavčičem na čelu, ki bo natančno proučila poglobitveni načrt, pa tudi druge načrte za rešitev našega železniškega problema. Ta komisija bo odšla delovala z akcijskim odborom za poglobitev, ali vsaj ne bo šla mimo njega, kajti tudi v drugih mestih, kakor v Zagrebu, Sarajevu in Skoplju, so železniške direkcije reševale železniške probleme v soglasju in s sodelovanjem z mestnimi upravami.

Med gospodi, ki jih je deputacija obiskala v Beogradu, je bil samo eden, ki se je zadržal zelo skeptično in ugovarjal, da ne bo mogoče dobiti toliko denarja, češ, da bo proračun za poglobitveno dela dosegel gotovo okrog 400 milijonov dinarjev, ker so številke v načrtu fiktivne. Železniški strokovnjaki ljubljanske direkcije, ki so določeni v komisiji za proučitev načrta za poglobitev, že vsi dobro poznajo poglobitveni načrt. Primerjali so ga z drugimi načrti ter so kot strokovnjaki poglobitvenemu načrtu naklonjeni. Dosedanja propaganda akcijskega odbora je imela torej že znaten uspeh. Posrečilo se je vzbudi-

dit zanimanje za načrt v najširših krogih, pa tudi zanimanje odločujočih oblasti. Od slednjega naprej bo propaganda na vse strani še bolj stvarna. Od nekih strani je padel očevek, da se je odbor posluževal demagoške propagande za poglobitveni načrt. V čem je bila demagogija v tej propagandi, pa ni nihče povedal. Ves strokovni propagandni material je stvaren, vse številke, ki so prikazovale promet na naših železnicah in dokazovale, da je treba vprašanje našega kolodvorja brezpogojno rešiti, so bile vzete iz državnih statistik. Ako je kdo od teh ali oni priliki prikazal razmere na našem kolodvoru bolj drastično, to seve še ni demagogija. Odbor bo pritegnil v propagandno delo tudi ljubljanskega dopisnika beograjskih časopisov, ker so bili v Beogradu nekateri mnenja, da je treba tudi beograjsko javnost podrobno informirati o ljubljanski akciji.

## SPORT

Zagrebcani se boje za JPS

V nedeljo bo v Zagrebu glavna skupščina plavalne zveze, za katero vlada izredno zanimanje, saj je razmerje med vodilnimi klubovi Ilirijo, Jadranom in splitsko Viktorijo na eni strani ter savezom na drugi, skrajno napeto. Ti klubi in še mnogi drugi niso zadovoljni z delom saveza in zahtevajo njegov prenos bodisi v Ljubljano ali pa v Split. Zagrebcani to seveda ne gre v račun in zagrebski listi se zadnje kaže precej na delo razpisujejo o skupščini, seveda zagovarjajo delo saveza in zahtevo, da ostane njegov sedež brezpogojno v Zagrebu. Zagrebcani je trn v peti ljubljanska Ilirija, o kateri pišejo »Ilustrovane sportske novosti«, da je kolovodja akcije za prenos saveza, ki bi imela od eventuelne zmage največje koristi. Zaradi tega je tudi Ilirija letos nenavadno podjetna ter marljivo zbira poverilnice. Obrnila se je celo na nekatere zagrebske klubove (pomislite, ta predznanost op. ured.). Za protislužbo za poverilnice nudijo Ilirijani ustanovitveni nekakega juniorskega liganskega prvenstva. Zagrebski list ve poročati, da so nekateri beograjski klubi že dali savezu svoje poverilnice, kar je pa menda zaenkrat le njih pobožna želja. Pravi tudi, da je maločudo navdušen za selitev saveza v Ljubljano in da je skoraj sigurno, da bodo klubi glasovali za »status quo«. Baje, da celo slovenski klubi sami niso edini v tem, da bi se savez prenesel v Ljubljano, a slično razpoloženje je tudi vladalo na nedavni konferenci ligascev na Susaku. Člankar zaključuje, da bi se v primeru prenosa saveza v Ljubljano vršile vse mednarodne prireditve najbrž tudi v Ljubljani. V dokaz navaja tudi poslovanje nogometnega saveza v Beogradu.

K temu bi pripomnili samo to, da imamo v Ljubljani olimpijski mednarodni pravilom odgovarjajoč sportni bazen in da smo

v sedmih letih, odkar je bil zgrajen, videli v Ljubljani le eno samo mednarodno plavalno prireditev in sicer damski dvoboj Jugoslavija: Italija, a vsi ostali dvoboji z Mednarodno, Češkoslovaško in Avstrijo, so bili vedno v Dubrovniku ali pa v Splitu. Potem si pa gospodje iz saveza še upajo govoriti o pripravnosti ne glede na to, da ima Ljubljana pri plavalnih prireditvah tudi največ gledalcev.

Moštvo badmintonistov »Ferenčvaroš«, ki je v nedeljo v finalni borbi za evropski pokal v Rimu zmagovalo nad Lazio s 5:4 in si priborilo dragoceno trofe-

jo, se je na povratku v domovino ustavilo tudi v Debrečinu. Sprejeto je bilo z nepopisnim navdušenjem, navzoči so bili župan in drugi predstavniki javnosti in ko se je moštvo pojavilo na igrišču, se okan navdušenja kar ni hotel početi. Ko so pa Budimčaki kakor v Rimu zmagali tudi v Debrečinu, se je navdušenje mahoma spremenilo v sovraštvo. Nastali so pretepi in potiski. Šele policija je napravila konec škandalu, onemogočilo jih je, kar jih pozna zgodovina madžarskega nogometa.

## Nova nemška enciklopedija

V nji se kaže prevladujoči vpliv hitlerizma in njegovih idej

Nemški filologi so izdali nov zvezek nove nemške enciklopedije, ki naj nadomesti staro, baje zastarano z radikalnimi židovskimi in drugimi tendencioznimi nazori. Novi leksikon obsega prave nazore hitlerizma na narode in njihovo življenje. Celotni leksikon obsega besede, rabljenimi morda skozi tisočletja, so dali povsem novo razlago. Tako se je zgodilo tudi z besedo »Ehrec«. Leksikon pravi, da je to zveza med možem in ženo iste rase in istih podedovanih lastnosti, ki morata živeti v popolni skupnosti. Heroično pojmovanje nemškega sveta je zasnovano na ideji časti (»Ehrec«). Mož je samo tedaj vreden član človeške družbe, če ima globok smisel za čast. Krščanski klic po ljubezni in ponižnosti je v kričevo nasprotju z idejo časti.

Po nemškem pojmovanju je edina prava etika tista, ki jo predstavlja narodni socializem, sloneča na ideji rase in ljudstva. Kdor bo hotel izvedeti kaj o Albertu Einsteinu, to v leksikonu čital, da je sodeloval v boljševiškim pokretu v Nemčiji in da je avtor tako zvane relativitetne teorije, ki je dvignila toliko prahu, ker jo je na široko

in namenoma propagiral židovski tink. Obenem leksikon svari čitatelja, naj ne pripisuje tej teoriji prevelike važnosti, ker leže njeni temelji izven resničnosti in realnosti.

Mnogo strani je posvečenih Evropi. O svetovni vojni je rečeno: Z vojnjo so bile uničene največje rase vrednote, ker sta Francija in Anglija poslali v boj kolonialne narode, kar je pomenilo hud udarec za evropsko kulturo in prestiž bele rase pred drugimi. Zdaj lahko v Evropi razlikujemo tri smeri: Filoboljševsko, ki jo zastopata Francija in Češkoslovaška, čijih struktur je zasnovana na vladi ljudske fronte in odvisna od Sovjetske Rusije, drugo srednjo, nagibajočo se neprestano na to ali na ono stran in tretjo, protiboljševsko, ki jo predstavlja os Berlin-Rim. Zanimiva je razlaga o emigranth. Po narodno socialistični revoluciji je pobegnilo iz Nemčije mnogo marksistov in pacifistov, odgovornih za razkroj in degeneracijo Nemčije, da bi ušli kazni. Povedo so razvijali razdiralno propagando proti Hitlerjevi Nemčiji in so zanj odgovorni.

## Vojvoda Windsorski potuje v Ameriko

Američani pripravljajo bivšemu angleškemu kralju in njegovi soprogi prisrčen sprejem

Vojvoda in vojvodinja Windsorska odpotujeta te dni v New York in pozneje v Washington, kjer bosta gosta prezidenta Roosevelta. Njima na čast priredi prezident velik banket v Belem domu in sicer 11. novembra ali pa teden dni pozneje. Zanimanje za poset visokih gostov se je v Ameriki še povečalo, ko sta priselila te dni v New York tudi zakonca Zedau, ki se je v njunem gradu v Touraine vojvoda Windsorski v maju poročil, ter sir Ronald Lindsay, angleški poslanik v Ameriki in Ernest Aldrich Simpson, drugi mož vojvodinje Windsorske.

Rooseveltova soproga ne bo prisostvala uradnemu sprejemu vojvode in vojvodinje Windsorske, ker bo zadržana s predavanji v radiu in od odsotna iz Washingtona. Iz Londona pa poročajo, da angleške radijske postaje ne bodo prenašale govora vojvode Windsorskega, ki ga bo imel 12. novembra v ameriškem radiu.

Ameriški narod bo pozdravil vojvodo Windsorskega v posebnih radijskih relacijah takoj prvi dan po njegovem prihodu v Washington, torej 12. t. m. Istega dne bo vojvoda uradni gost angleškega poslanika sir Ronald Lindsa. Vojvoda in vojvodinja ostaneta v Washingtonu okrog 36 ur, potem pa kreneta na pot po Ameriki. Na potovanju bo vojvoda proučeval ameriške stanovanjske razmere. Za stanovanjsko kulturo se je zelo zanimal tudi v Nemčiji.

Na Honolulu odpotujeta zakonca Windsor okrog 15. decembra in sicer z velikim letalom ameriške letalske družbe Panamerican Airways. Na ta krasni tihomorski otok ja bo spremljal tudi znani ameriški novinarški magnat Hearst. Potovanje bo trajalo kakih šest tednov.



Simpson, ki baje trenutno zastopa angleške trgovske interese v New Yorku, ni ovel trditve, da je na trgovskem potovanju, pač je na odločilni odgovor na vsa »rodbinska« vprašanja. Njegova družba hoče kupiti parnik »Leviathan«, ki so ga vzel iz prometa. »Upam, gospodje, da ste vsi gentlemani, je dejal novinarjem. »Kakor veste, še nisem ničesar rekel o tej stvari in tudi v bodoče ne mislim ničesar izdati. Ali veste, kje bi se dobila dobra pijača?«

Za enkrat se ameriški listi zadovoljujejo z uradno izjavo zaupnika vojvode Windsorskega, znanega bogataša Charlesa Bedauca, ki je dejal med drugim: »Vojvoda in vojvodinja pripreta v New Yorku 11. novembra in odpotujeta takoj v Washington, kjer bosta gosta predsednika Roosevelta, potem pa angleškega poslanika sir Ronald Lindsa. Vojvoda Windsorski bo 12. novembra govoril pred mikrofonom in njegov govor bodo oddajale vse ameriške radijske postaje.«



POMOČ V ZADREGI

— Rad bi vam nekaj rekel, pa ne vem, ako bi začel.

— Ali bi vam olajšala, če bi rekla »da«?

## Šest Duncanovih

V vrtnih baznih dogodivščinah je skoraj nepopisno minila 10letnica smrti slavne pisateljice Isidore Duncanove, ki je bila očara s svojo pisano umetnostjo Evropo in Ameriko. Svoje življenje je zaključila tragično na solnčnem francoskem jugu, kadavljena s šalom, ki je igral v njeni pisni umetnosti važno vlogo, ker je često izražal njeno čustva. Zamotan v avtomobilsko kolo, je postal umetnici usoden. Njegova je praganja Isidoro Duncanovo dolga. Njen sin in hči sta našla smrt v valovih Seine, njen mož, nadarjeni muzikar Sergej Josenin, se je pa ustrašil v londonskem hotelu.



Bo Isidori Duncanovi je ostalo šest adoptiranih hčera, bivših učenk njene slavne šole. Umetnosti svoje učiteljice so pa ostale zveste samo nekatere. Liza v Parizu pleše in predvaja o plesu. Temple se je sicer omožila, vendar pa še vedno pleše. Irma je vzela advokata, svojega zagovornika in usta nosila je plesno šolo, kjer jozi tradicije svoje slavne učiteljice. Tereza se je omožila v Ameriki z bogatim stvarinarjem in učil plesati svoji dve hčeri, Erika se je izneverila plesu in goji v Angliji slikarstvo. Margareto pa je pobrala lotka. Desetletnica smrti slavne pisateljice je obnovila vsaj zanimanje za usodo njenih šestih učenk, ki jih je imela tako rada, in jim je dala svoje ime. Svoje slave in velike umetnosti jim pa ni mogla več dati.

## Čuden mešanec

Moderna civilizacija in promet sta spravila skupaj narode in plemena, ki bi se sicer nikoli ne mogli križati. Vendar je pa tudi zdaj zabeležila »Science News« edinstven primer mešanca, ki mu je oče severnoameriški Eskimo, mati pa južnoafriška zamorica iz plemena Zulu. Fantu je zdaj 16 let in celi vrstni naključij se mora zahvaliti, da je prišel na svet kot mešanec, ki mu menda ni para na svetu. Pred leti je odkrila arktična trgovska družba Hudson-Baitson Company na svojih zemljiščih v Hudsonovem zalivu plasti modre glinice, in kakršni se dobivajo v Južni Afriki demant. Družba se je takoj obrnila na južnoafriške podjetnike s prošnjo, naj ji pošljejo izvežbane iskalce demantov.

Njeni prošnji je bilo ugodeno in v Arktido je prišel iskalec demantov, zamorec iz plemena Zulu. S seboj je pripeljal ženo. Kmalu se je prepračil, da v glini sploh ni demantov in pripravil se je na povratek. Nekaj dni pred odhodom je pa zbolel in umrl. Njegova žena si je premislila, ustrašila se je tako dolge poti čez morje. Ostala se je na severu, omožila se je z Eskimom in tako je prišel na svet ta prečudni mešanec. Fant je dober, toda izredno strahljiv. Ko ga je hotel kanadski misijonar Peres Arthem Dutilly fotografirati, si je moral pomagati z zvijačo. Prosil ga je, naj mu drži ustreljenega galetja, češ, da bi ga rad fotografiral. Fant ni vedel, da bo fotografiran in tako ga je mogel misijonar fotografirati. Čudnemu mešanecu je ime Kuploo.

## DOBER GOVORNIK

— Mo, kako je vam ugajal moj govor? Konec je bil dober, kajne?

Da, konec je bil dober, samo prepozno je prišel.

## GOSPA IN SLUŽKINJA

Gospa: Nimam rada besedičenja, Marička. Če vam pomagam z roko, pomeni to: Prišlo sem.

Služkinja: Gospa, tudi jaz ne govorim rada po nepotrebnem. Če odikam z glavo, pomeni to: Nočem.

## STARA ŽELVA

— Rekli ste mi, da živi želva navadno tristo let. Toda tista, ki sem jo kupil pri vas, je poginila takoj drugi dan.

— Smola, gospod, smola, gotovo je bila stara že tristo let.

Andre Armady:

## Princesa Symianova

Roman

Volščin je govoril, vmes se je pa udarjal z bičem po škornjih. Govoril je francoski, toda njegova sladka govornica je bila ista, kakor nekoč na terasi vile Agay.

— V splošnem rečeno, — je dejal in njegov sladki nasmeh je bil nasmehek molččega krvnika, — v splošnem rečeno, kaj se je zgodilo s tistimi, ki so jih oborožili proti nam?... Vsi poraženi in strti hiražo v sibirskih rudnikih ali pa blodijo brez cilja po svetu. Mar je bilo to tisto, kar je hotel Sattanc?

Staša je dvignila glavo.

— Drugi jih bodo osvobodili.

Volščin se je zasmejal:

— Kdo? Morde nazadnjaške države? Toda te so podminirane, a v naših rokah je zaigralnik. Kar pogledite, prosim. Arogantna Anglija požira žaltetev za žaltitvo in izčrpa vse liki orjak na glinastih nogah pod udarci, zadanimi s preračunano potrpežljivostjo. Ti udarci jo zadavajo na najobčutljivejših mestih njenega prostranega imperija: v

132

Indiji, v Egiptu, na Kitajskem, celo na njenem pomorskem otoku in v njenem parlamentu. Ali pa bi se morde zanesli na Francijo, ki zre po vsakih volitvah v slepi brezskrbnosti na naraščajočo gladino rdečega morja? Ali pa morde Nemčija, Madžarska, Italija?... Ah, da, tam prvotno niso imeli nobenega uspeha. Priznam. Toda tudi njim bo odbila ura. Vendar pa vsega tega ne moremo primerjati z dnevom, ko zavali zrevalnicirana Azija pod našim vodstvom in z našim orožjem na zapad fiki strahoten plaz, da si bo vaša civilizacija v grozi in smrtnih krčih začela Attilovo mirljubnost in Džingisanovo prizanesljivost.

Prerana, kruta radost ga je bila omamila, da so mu majhne oči kar žarele od sedanja. Obrnil si je z roko obraz, kakor da hoče ublažiti njegov vznemirljivi izraz. In s tisto prepričevalno malomarnostjo, ki jo je kazal vedno, kadar je bil prepričan, da lahko zahteva to, kar hoče, je nadaljeval:

— Če ste pravičniki, morate priznati, da je bilo odvisno samo od vas, da bi bila preteklost pozabljena in da bi stopali roko v roki z najmočnejšimi mi izmed nas. V ta namen bi vam bilo zadostovalo pospešiti dobo sovjetskega zmaganja, matematično neizogibnega zmaganja, prinesli nam tako močno pomoč, kakor je bila pomoč Ismaila Hawkstona.

Ta spomni mu je pognal kri v glavo in v silnem navalu jeze se je udaril z bičem po gotenici svoje- ga škornja.

— Zapodili ste me! Obrnili ste proti nam moč, damo vam po zvezi, ki smo jo uresničili mi, ki sem jo sklenil jaz, Volščin!

Postal je medeno strupen:

— Zdaj vas imam v pesti. Od zadnjega mojega obiska, ko niste hoteli podpisati vašemu možu namenjenega pisma...

Posegla mu je v besedo:

— Pisma, s katerim bi bil paraliziran, a vi bi imeli proste ruke. In kaj takega ste mogli pričakovati od mene?

Volščin je zaničljivo skomignil z rameni:

— Proste roke? Saj jih imam, samo z drugimi sredstvi in to je vse. Zdaj Ismail Hawkstone ne samo da ne podpira opozicije, temveč jo celo pobi-

je.

Staša si je položila roko na sree:

— Kaj ste dejali?

S trupnim glasom je Robert odgovoril:

— Dejaj sem, da tisti, na katere ste se zanašali, da bodo jedro Čang-Su-Linove armade, — saj dobro veste, tistih tritisoč renegeatov, bivših častnikov bele armade...

— Kaj je z njimi?

— Kar prečitajte tole, pa boste videli, — je odgovoril Volščin.

In malomarno ji je pomolil več namenoma raztrganih, v koncesijah izhajajočih angleških listov. Prečitala je »North China« in strašno je prebledela.